

Adli Bir Olgı (Çocuk Evliliği) Üzerinden İnsan Ticareti Kavramı

26. BÖLÜM

Fatmagül ASLAN
Güngör ÇABUK
Şahin ANTAKYALIOĞLU

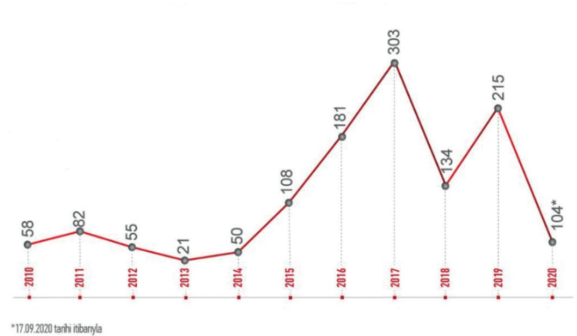
GİRİŞ

Dünya genelinde artan ve çeşitlenen karma göç akışları ile uluslararası insan ticareti 21. yüzyılın en kritik küresel sorunlarından biri haline gelmiştir (1). İnsan ticareti kişilerin zorla çalıştırılması ya da hizmet ettirilmesi, esarete tabî kılınması amacıyla tehdit, baskı, cebir ya da şiddet uygulayarak nüfuzun kötüye kullanılması, kişilerin çaresizliklerinden faydalanarak onları tedarik etmek, kaçırmak, başka bir yere götürmek ya da barındırmak olarak tanımlanmaktadır (2). “İnsan ticareti” insanlığa karşı işlenen suçlar arasında ilk sırada yer almaktadır ve insan haklarının ağır şekilde ihlali olarak kabul edilmektedir (3). Modern kölelik olarak da tanımlanabilecek olan insan ticareti, genellikle cinsel sömürü amaçlı yapılmakla birlikte bu suçu işleyen kimseler açısından büyük maddi kazançlar sağlarken suçun mağdurlarını ise fiziksel ve psikolojik anlamda yıkıma sürüklemektedir (4,5).

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)¹’nin Modern Kölelik Küresel Tahminleri Raporunda (2017); Dünya genelinde 40,3 milyon insanın modern köleliğe maruz kaldığı ve bunlardan 24,9 milyonunun zorla çalıştırıldığı, 15,4 milyonunun da zorla evlendirildiği rapor edilmiştir. Aynı raporda her 4 kişiden birinin 5-17 yaş grubundaki

çocuklardan oluştuğu, 28,8 milyonunun (%71) kadın ve kız çocuklarından oluştuğu vurgulanmıştır (5). Dolayısı ile insana karşı işlenen her türlü şiddet suçu adli tıp biliminin de kapsam alanına girmekte hatta çocuk ve kadınları daha çok etkilemesi sebebi ile mercek altına alınması gerekmektedir.

Coğrafi, siyasal ve ekonomik nedenlerle ülkemiz insan ticareti konusunda hem transit hem de hedef ülke konumundadır ve bu durumdan en ağır şekilde etkilenmektedir. İstatistiklere göre Türkiye’de 2010-2020 yılları arasında 1311 insan ticareti mağduru tespit edilmiştir ve bunların büyük çoğunluğunu zorla fuhuş yaptırılan 18-35 yaş arası yabancı uyruklu kadınlar oluşturmaktadır (3,6) (Resim 1).

Resim 1. Türkiye Cumhuriyeti’nde yıllara göre insan ticareti mağdur sayısı dağılımı grafikte gösterilmektedir (Kaynak 3).

¹ ILO (International Labour Organization), ülkelerdeki çalışma yasalarında ve bu alana ilişkin uygulamalarda standartları geliştirmek ve ileriye götürmek gibi bir amaçla kurulan kuruluştur.

Bizler insan ticareti konusunun özel eğitim alınması gereken konular arasında olduğunu ve bu konu ile ilgili tüm disiplinlere (savcılar, hakimler, avukatlar, polis-jandarma görevlileri, sınır muhafızları, konsolosluk görevlileri, sosyal hizmetlerde çalışanlar, göç idaresi çalışanları, iş müfettişi, çağrı merkezi çalışanları, yeminli tercümanlar, adli tıp uzmanları başta olmak üzere tüm sağlık çalışanları vb.) bu eğitimin verilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Organize suç örgütleri sürekli bu suçu işledikleri için donanımlıdır ve insan ticareti ile mücadele etmek istiyorsak bizim de organize olmamız, Adli tıp uygulamalarında olguları değerlendirirken insan ticareti mağduru olabileceğini akılda tutmamız gerekmektedir.

KAYNAKLAR

1. Memişoğlu F. Uluslararası İlişkiler ve Uluslararası Göç Bağlamında İnsan Ticareti. *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, 2019; 30, 239-287.
2. Yurtcan E (2018). *Yargıtay Kararları Işığında Göçmen Kaçakçılığı ve İnsan Ticareti*. TBB. 2. Baskı. Ankara: Seçkin Yayınevi.
3. Türkiye İnsan Ticareti ile Mücadele Raporu (2020). (28.09.2020 tarihinde <https://www.goc.gov.tr/insan-ticareti-ile-mucadele-istatistik> adresinden ulaşılmıştır).
4. Akgün E. Modern Kölelik İnsan Ticareti ve Rakamlarla Türkiye Gerçeği. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi (MUHF-HAD)*, 2016; 1(22), 157-182.
5. Global Estimates of Modern Slavery (2017) (03.10.2020 tarihinde https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/@dgreports/@dcomm/documents/publication/wcms_575479.pdf adresinden ulaşılmıştır).
6. Acar H (2014). *İnsan Ticareti Mağdurlarıyla Sosyal Hizmet*. 1. Baskı. Ankara: Pozitif Matbaa.
7. TC İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (2016). *Türkiye Göç Raporu*, (20.09.2020 tarihinde https://www.goc.gov.tr/kurumlar/goc.gov.tr/YillikGocRaporlari/2016_yiik_goc_raporu_haziran.pdf adresinden ulaşılmıştır).
8. Çevikbaş Çakmakçılar M (2019). *İnsan Ticareti ile Mücadelede Suçun Önlenmesine İlişkin Denetim Mekanizmaları*. TC Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İnsan Hakları Ana Bilim Dalı İnsan Hakları Yüksek Lisans Programı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
9. *Global Report on Trafficking in Persons* (2018). (14.09.2020 tarihinde https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2018/GLOTIP_2018_BOOK_web_small.pdf adresinden ulaşılmıştır).
10. TC İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (2020). *Genel Bilgi*, (20.09.2020 tarihinde <https://www.goc.gov.tr/genel-bilgi56420> adresinden ulaşılmıştır).
11. Şahin Erbektaş H (2020). *Türkiye'ye Zorunlu Göçle Gelen Suriyeli Kadınların Haklar ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bağlamındaki Deneyimleri*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
12. Küresel Adalette Uluslararası Ceza Mahkemesi (2017). (02.10. 2020 tarihinde <https://insamer.com/rsm/files/KURESEL%20ADALETTE%20ULUSLARARASI%20CEZA%20MAHKEMESI.pdf> adresinden ulaşılmıştır).
13. WHO (1999) *Report of the Consultation on Child Abuse Prevention*, (02.10.2020 tarihinde https://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/world_report/en/full_en.pdf?ua=1 adresinden ulaşılmıştır.)